

de AAMBINDER

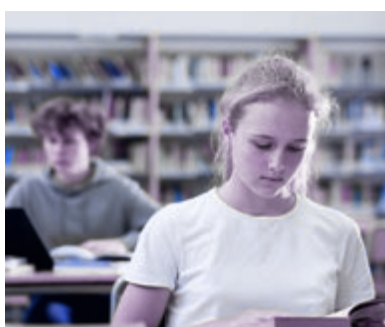
KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

**GEREFORMEERDE GEMEENTE
UDEL**

06 Het
oorlogsverleden

08 Belijdenis
(gaan) doen

24 Zoals U al
Uw volk bekeert

Jezus' tweede teken

ds. J. Beens, Scherpenzeel

‘En Hij moest door Samaria gaan’. Niet alleen voor de Samaritaanse vrouw, maar er staat dat velen der Samaritanen uit die stad in Hem geloofden. Op aandringen van de gelovige Samaritanen bleef Hij nog twee dagen bij hen. Daarna heeft Hij de reis van Judéa naar Galiléa voortgezet.

► Dit tweede teken heeft Jezus wederom gedaan, als Hij uit Judéa in Galiléa gekomen was.

Johannes 4:54

Jezus komt opnieuw in Kana. In vers 54 wordt gesproken van het tweede teken daar. Het eerste teken dat Jezus gedaan had, Zijn eerste wonder in de openbaarheid van Zijn Borgtochtelijk optreden, was ook in Kana. Toen veranderde Hij water in wijn op een bruiloft.

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE UDDEL

In 1914 ontstaat er in de buurtschap De Beek een afdeling van de Gereformeerde Gemeente te Barneveld. Op 2 augustus 1915 wordt deze afdeling zelfstandig. Aanvankelijk worden de kerkdiensten in Het Schot gehouden, een schaapskooi van Willem Davelaar. In 1923 betreft men

echter een stenen kerkgebouw aan de (huidige) Paleisweg. Nadat het grootste deel van de leden in 1956 naar de Gereformeerde Gemeenten in Nederland is overgegaan, kerken de overgebleven ‘synodalen’ geruime tijd in verenigingsgebouw De Barak. Op 6 november 1958 neemt ds. W. Hage een nieuw kerkgebouw met 300 zitplaatsen aan de Gardenseweg in gebruik. Hij bedient daarbij het Woord uit 2 Timótheüs 2:19: ‘Evenwel het vaste fundament Gods staat, hebbende dit zegel: De Heere kent degenen die Zijne zijn; en: Een iegelijk die den Naam van Christus noemt, sta af van ongerechtigheid’. In 2002 wordt het aantal zitplaatsen uitgebreid tot 480 en zes jaar later wordt er een aanbouw gerealiseerd. Momenteel wordt bekeken op welke wijze het kerkgebouw nog verder uitgebreid en verduurzaamd kan worden. De gemeente telt 294 belijdende leden en 239 doopleden.

Zo’n 25 kilometer van Kana, te Kapernaüm, woonde een koninklijk beambte. Een hofbeambte, die als burger in dienst was bij Herodes Antipas. Herodes was toen vier-vorst over Galiléa en Peréa. Deze officier, zoals hij in de kanttekening genoemd wordt, was ook vader van een zoon die ernstig, dodelijk ziek was. Het woord ‘ziek’ wijst hier op: lichamenlijk krachteloos. Overigens is dit niet dezelfde geschiedenis als de knecht van de hoofdman over honderd te Kapernaüm, zoals te lezen is in Mattheüs 8:5-13 en Lukas 7:1-10.

Deze hoveling hoorde dat Jezus te Kana was gekomen, en ging naar Hem toe. Hij zou Jezus ertoe bewegen om met hem naar Kapernaüm te gaan, om zijn stervende zoon te genezen. Hij bad Hem. Het woord wijst op een herhaald vragen. Op het eerste gezicht lijkt het antwoord dat Jezus hem geeft nogal hard. Waarom zegt Jezus dat zo? ‘Tenzij dat gijlieden tekenen en wonderen ziet, zo zult gij niet geloven’. De Heere Jezus spreekt hier in het meervoud. Hij betreft er dus de Galileeërs bij. Het betreft dus niet alleen de hoveling, al spreekt Hij hem wel aan. Jezus verwijt hun eigenlijk dat ze vooral uit waren op tekenen en wonderen. In Johannes 6 vers 2 lezen we dat een grote schare Hem volgde omdat zij Zijn tekenen zagen, die Hij deed aan de zieken. Paulus zegt later tegen de Korintheërs dat de Joden een teken begeren en de Grieken wijsheid zoeken.

Gods deugden

Jezus zal Zijn heerlijkheid hier openbaren door Zijn Goddelijke almacht en alomtegenwoordigheid. Hij spreekt immers en het is er, Hij gebiedt en het staat er. Jezus hoeft hiervoor niet met hem mee te gaan. Deze edelman, die een bedelman werd, gevoelde heel sterk de nood van zijn kind. Dat kind zou gaan sterven als Jezus niet zou helpen. Het valt op dat in vers 47 en vers 49 gesproken wordt over het

dreigende gevaar van het sterven van deze jongen. Deze vader is op het beste adres! Wat kunnen ouders bezorgd zijn om hun kind of hun kinderen, bij ziekte, maar ook wel in andere situaties. Is het dan onze bede: 'Heere, kom af'?

Naast dat Jezus Zijn heerlijkheid toont in Zijn almacht en alomtegenwoordigheid, laat Hij in het antwoord aan deze heer ook Zijn barmhartigheid zien. Wat komen in de wonderen die Jezus gewerkt heeft toch Gods deugden rijk naar voren.

God zorgt voor Zijn eigen eer.

'Ga heen', zegt Jezus, 'uw zoon leeft'. Hij zegt eigenlijk tegen deze man: ga maar naar huis, want uw zoon is niet stervende meer, hij is gezond geworden. Ik lees niet dat deze man tegensputtert, of dat hij toch eerst denkt dat Jezus wel mee moet gaan om de ernst van de situatie onder ogen te zien.

Twee wonderen

Jezus deed eigenlijk twee wonderen. Hij werkte door Zijn Geest in het hart van deze man het wonder van het waar zalmakende geloof: 'En de mens geloofde het woord dat Jezus tot hem zeide, en ging heen'. Daarbij kwam het wonder dat zijn kind gezond werd, dat de koorts hem verliet op het moment dat Jezus dit zei, te zeven ure, rond één uur in de middag. En om het door God gewerkte geloof ook nog te versterken kwamen zijn dienstknechten hem al tegemoet om hem te boodschappen dat zijn zoon leeft. Hier wordt bevestigd wat de Heere gesproken heeft. Want wat uit Zijn lippen gaat, is vast en onverbroken. 'Zal ik het

zeggen en niet doen, spreken en niet bestendig maken?' Die man kon niet anders dan vaststellen dat de wonderlijke genezing van zijn zoontje precies plaatsvond op het tijdstip dat Jezus tot hem gesproken had.

Wat zal deze grote man klein geworden zijn onder Gods bemoeienissen. God zorgt voor Zijn eigen eer, en die hoge officier moest er helemaal tussenuit. Het heeft voor hem misschien wel consequenties gehad toen hij dit grote Godswonder meedeelde in de omgeving waar hij werkte, het hof van Herodes Antipas. Er staat zelfs dat niet alleen hij geloofde, maar ook zijn huis kwam onder het beslag van wat Jezus gedaan had.

Zijn heerlijkheid

Hier was opnieuw een teken, het tweede teken, in Kana te Galiléa. Tot eer en verheerlijking van Zijn grote Naam. En in het eerste én in het tweede teken gaat het om de openbaring van Zijn heerlijkheid. Waarin ligt Zijn heerlijkheid? Dat Hij doet wat wij niet kunnen doen. Kunt u iemand genezen? Kunt u iemand genezen van zijn zondekwaal? U moet bij Hem zijn. Zoals deze vader uitging naar Jezus en Hem bad, zo mag u smeken: 'Heere, kom af'. Smeek of Hij doen wil, naar Zijn welbehagen, wat wij allen zo nodig hebben: 'Ga heen, uw zoon leeft'. Wij moeten toch allen van dood levend gemaakt worden?

Is het geloof van deze hoveling u geen vreemde zaak? De vrucht ervan was dat zijn gehele huis geloofde. Als het gaat over Gods barmhartigheid, alomtegenwoordigheid en almacht, zou Hij dan ook onder ons, in onze gezinnen, onverdiend Zijn bekerende genade niet kunnen geven?

Hoeveel wondertekenen heeft u vanuit de Schrift al van Hem gehoord? Moet dat alles tegen u getuigen?

Wie Hem nederig valt te voet, zal van Hem Zijn wegen leren. ♦

Uit:
**DE GENEZING VAN DE
BLINDE BARTIMEÛS**
Theodorus van der Groe
(uitg. Den Hertog, Houten, 2020).

ZEVEN LEERREDENEN

over Lukas 18:35-43

2. De blinde mens van wie de tekst spreekt, was niet alleen arm en gebrekkig, hij was het ook nog eens in de hoogste graad. Hij moest om zijn brood gaan bedelen; hij zat aan de weg, bedelende. Hij zocht bij de mensen al zijn hulp en troost. De mensen moesten hem in het leven onderhouden. Hij moest het van de mensen hebben, zolang hij niet bij Christus was. Dit is opnieuw een treffend beeld, hoe een arme, blinde, onbekeerde zondaar al zijn troost en hulp moet zoeken en bedelen bij de mensen en bij de schepselen buiten God. Want hij kent God niet, hij kent Christus niet, hij weet bij Hem geen heil of hulp te zoeken in zijn droevige armoede, doordat hij geheel blind is. Och, wat zijn zij dan toch gelukkig wie de Heere hun blinde ogen opent dat zij de nietigheid en ledigheid van alle schepselen, ook van de uitnemendste, hebben leren kennen en die daarom ophouden nog langer aan hun deuren om hulp en troost te bedelen. Zij wendden zich in een waarachtig en ootmoedig geloof tot Christus Zelf, om Zijn almachtige hulp en genade, want de heilige Jezus ontfermt Zich over de allerarmste, allerslechtste en ellendigste zondaren die Hem maar eerbiedig en gelovig om Zijn hulp aanroepen! ►

*De genezing van
de blinde Bartimeüs*

► 3. Dit blijkt daaruit dat Hij hier zo'n gering mens, zo'n slechte en aller-armste bedelaar die Hem om Zijn gunstige en genadige ontferming vraagt, geenszins van de hand wijst, maar hem zeer gaarne Zijn hulp bewijst. Dat doet Hij tot een helder en duidelijk teken dat de Heere Jezus Christus, de grote God van hemel en aarde, geenszins zo hovaardig is als de arme wormen van mensen die dikwijls van trotsheid en hovaardij een arme blinde bedelaar van de straat nog niet willen aanzien, nog veel minder dat zij hem liefderijk zouden willen helpen. Maar zo doet de heilige Jezus hier wel aan deze arme man.

c. Laat ons echter wederkeren tot onze tekst. Van deze blinde mens wordt verder gezegd dat hij blind aan de weg zat, bedelende. Dit kunnen we gemakkelijk begrijpen, geliefden, want men ziet nog wel in grote steden dat daar een arme blinde bedelaar zit, op een hoek van een straat of langs de weg, waar veel volk voorbijgaat, om van de voorbijgangers aalmoezen te ontvangen. Een arme blinde kan niet, zoals anderen, van huis tot huis gaan bedelen. Daarom ziet men ze doorgaans zitten op de straten en langs de wegen, waar ze luid om een aalmoes roepen. Zo zat deze blinde man hier ook aan de weg bij Jericho, bedelende.

Alweer is deze arme mens een gepast beeld van de jammerlijke en te beklagen staat van een arme blinde zondaar die nog onbekeerd is en buiten God in zijn zonden leeft, want:

1. Deze bedelaar zat niet stil in huis, afgezonderd van het geloof en gewoel der mensen, nee, hij zat in het openbaar langs de grote weg, midden tussen de mensen die voorbijgingen. Zo zit een arme, blinde, onbekeerde zondaar ook aan de grote weg van de wereld. Hij is niet in stilte afgezonderd van de wereld, zoals de vromen en de godzaligen, die door de genade Gods zich van de algemene brede weg van de wereld afzonderen om God in eenzaamheid te dienen.

► wordt vervolgd

Inspiratie, gezag en betrouwbareheid

J. van Mourik, Kapelle

In het vorige artikel hebben we de route door de publicatie "Geestspraak" van prof. dr. H. Van den Belt verkend. In dit artikel peilen we hoe de verhouding is van de uitgangspunten van deze studie tot de gereformeerde Schriftvisie, zoals die verwoord wordt in de Nederlandse Geloofsbelijdenis. Dat geeft aanleiding tot een aantal kritische kanttekeningen.

De grondslag van de gereformeerde Schriftbeschouwing is te vinden in de Nederlandse Geloofsbelijdenis, de artikelen 3 t/m 7. Artikel 3 belijdt de inspiratie van de Heilige Schrift. Door de Heilige Geest gedreven, hebben de heilige mensen Gods gesproken. God heeft in Zijn bijzondere zorg voor ons en onze zaligheid ervoor gezorgd dat ze het Woord van God op schrift hebben gesteld. Deze inspiratie verliep organisch. Mensen zijn daarbij niet uitgeschakeld, maar ingeschakeld. Voor Van den Belt is dit het uitgangspunt bij de uitleg van de Bijbeltekst zoals die nu voor ons ligt. Hij ziet de Bijbel als het door de Geest geïnspireerde en nog altijd levenwekkende Woord van God.

Opvallend is dat Van den Belt flink ruimte geeft aan redactie- en tekstkritiek. Redactiekritiek gaat over de wijze waarop de boeken tot stand gekomen zijn. Tekstkritiek gaat over de overlevering van de

oorspronkelijke tekst. 'De Heilige Geest heeft ervoor gezorgd dat wat we nu hebben het eigen Woord van God is, tot stand gekomen in alle kwetsbaarheid, niet alleen van de historische context en de persoonlijke omstandigheden en beperktheden van de auteurs, maar ook van het proces van redactie en tekstuele overlevering' (blz. 125). Hier is sprake van een verschil van visie met wat in "Het onfeilbare Woord" (2020) door scribenten uit onze gemeenten naar voren is gebracht. Zij zijn op dit punt veel voorzichtiger. Van den Belt constateert dat ook zelf in de inleiding van zijn boek.

Gezag

Artikel 5 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis spreekt over het gezag van de Heilige Schrift. De Heilige Schrift heeft gezag in zichzelf (ook wel autopistie genoemd). Tegelijk legt de Heilige Geest getuigenis af in de harten van de gelovigen dat de Bijbel

het Woord van God is. Calvijn heeft deze fundering van het Schriftgezag gemunt. De Geest is bij Calvijn de innerlijke Leermeester Die het verstand verlicht zodat het Woord van God als Zijn eigen Woord aanvaard wordt. Het is onlosmakelijk verbonden met het geloof waardoor de Geest de vereniging met Christus werkt. Het gezag van de Bijbel is niet gefundeerd op de kerk. Alleen de gelovigen of verkorenen hebben de zekerheid die voortvloeit uit het getuigenis (testimonium) van de Heilige Geest. Dit getuigenis verloopt langs de lijn van de heilsboodschap. Toch verdient de Schrift het ook in zichzelf om geloofd te worden. De Bijbel heeft gezag in zichzelf onafhankelijk van het getuigenis van de Heilige Geest.

Van den Belt stelt in dit verband de vraag hoe autopistie en testimonium in de moderne context bij elkaar gehouden kunnen worden. Hij zoekt de oplossing in de richting van het eenparige getuigenis van de kerk van alle eeuwen en plaatsen. Hij ziet hier een gemeenschappelijk belang van Rome en Reformatie. 'De discussie over de vraag of de kerk of de Schrift het primaat heeft, valt in het niet bij de vraag of er überhaupt sprake is van een gezaghebbende openbaring die van buiten tot ons komt' (blz. 244). Hij wil ervoor waken om het getuigenis van de Heilige Geest te versmallen tot een individuele ervaring en wijst daarom ook op de kerk. Dit schuurt wel enigszins met de passage in de Nederlands Geloofsbelijdenis; 'en dat niet zozeer omdat ze de Kerk aanneemt en voor zodanige houdt'. Een voorzichtige vraag is of dit de deur niet op een kier zet van de kerk als interpreterende gemeenschap. Gelukkig stelt Van den Belt in het laatste hoofdstuk: 'De Schrift wordt wel gelezen in de gemeenschap van de kerk, maar de rol van die

De Heilige Schrift heeft gezag in zichzelf.

interpreterende gemeenschap mag niet zo groot worden dat zij betekenis toekent aan de Schrift in plaats van dat zij haar betekenis eraan ontleent' (blz. 391).

Betrouwbaarheid

In artikel 7 wordt de volkomenheid of de betrouwbaarheid van de Heilige Schrift beleden. Daar wordt beleden dat de Heilige Schrift de wil Gods volkomenlijk vervat, en dat al hetgeen de mens schuldig is te geloven om zalig te worden, daarin genoegzaam geleerd wordt. Tevens wordt verworpen wat met deze 'onfeilbare regel' niet overeenkomt.

In dit verband wijst Van den Belt op de ontspannenheid waarmee reformatoren als Calvijn omgaan met mogelijke fouten in de tekst. Tegelijk wijst hij er ook op dat zij de Bijbel beschouwen als het door de Geest geïnspireerde, of zelfs gedicteerde Woord

van God. Dit brengt hem ertoe ook zelf ontspannen in dat spanningsveld te blijven staan, ook nu we veel meer weten over de ontstaansgeschiedenis van de tekst en we over veel tekstvarianten beschikken (blz. 130).

Volgens Van den Belt wijst de uitdrukking 'onfeilbare regel' op de betrouwbaarheid van de Schrift. Vanuit deze positie neemt hij meermalen in zijn boek fors afstand van de interpretatie van de onfeilbaarheid van de Bijbel als foutloosheid (inerrancy). Het is een opvatting van evangelicals die eind van de negentiende eeuw opkwam in de strijd tegen het opkomende liberalisme in de Amerikaanse theologie. Gezien de manier waarop het begrip gefunctioneerd heeft in die context, is het wel begrijpelijk dat Van den Belt er kritiek op heeft. Gelukkig maakt hij naast ontsporingen ook melding van meer genuanceerde posities die vandaag worden ingenomen en veel goeds brengen op bijbels-theologisch en exegetisch gebied. Maar de acceptatie van verworvenheden van de redactiekritiek en de tekstkritiek en de naar het schijnt kritiekloze omarming van de toegenomen gevoeligheid van de huidige lezers voor de historische gelaagdheid van de tekst, zijn toch niet in balans met dit herhaaldelijk afstand nemen van de opvatting van de foutloosheid van de Schrift.

Het is wel wat gemakkelijk als hij onder afwijzing van deze opvatting schrijft: 'Als de Schrift een 'onfeilbare regel' is, dan vergis je je dus niet als je daarop vertrouwt' (blz. 133). In het licht van deze uitspraak komen we ertoe om de volgende keer toch wat forse kritiek neer te zetten op de stellingname van dit boek over de betekenis van algemene kennis voor de uitleg van de Heilige Schrift. ♦

► wordt vervolgd

Het oorlogsverleden

Ook al is het dit jaar tachtig jaar geleden dat ons land werd bevrijd, de Tweede Wereldoorlog heeft nog altijd een prominente plaats in ons nationaal geheugen. Het is onmiskenbaar waar dat veel eigentijdse ontwikkelingen verband hebben met de oorlog. Ook zijn er nog altijd onopgeloste raadsels omtrent het oorlogsverleden.

W.B. Kranendonk, Amersfoort

Als het gaat om dat laatste dan is er begin dit jaar een belangrijke stap gezet. Met het openbaar maken van het Centraal Archief Bijzondere Rechtspleging (CABR) is er veel materiaal beschikbaar gekomen. Dat archief bewaart de persoonlijke dossiers over het oorlogsverleden van ruim 400.000 Nederlanders.

De eerste vraag is: Wie is hiermee gediend? Is het belangrijk en is het passend om na tachtig jaar nog eens vast te stellen of iemand in de oorlog fout is geweest? Is dat niet het bezoedelen van iemands naam, waarvoor de Heidelbergse Catechismus in Zondag 43 zo ernstig waarschuwt? Deze vragen zijn legitiem en begrijpelijk. Het is zeker niet uit te sluiten dat er mensen zijn die uit sensatiezucht of met leedvermaak bepaalde dossiers zullen doornemen. Dat valt af te keuren. Maar er zijn ook legitieme redenen voor de openbaarmaking. Wat als iemands vader dankzij een Nederlandse landverrader is opgepakt door de Duitsers en later geëxecuteerd? Het kan mensen bij de verwerking van dit trauma helpen om te weten wie daarachter zat. Evenzo zijn er Joden die willen weten wie hen heeft verraden toen ze ondergedoken waren. Voor deze mensen is het openbaar maken van de archieven zeker nuttig.

Van genade leven

Laat duidelijk zijn: het foute gedrag, het heulen met de vijand valt nooit goed te praten. Dat staat buiten kijf. Tegelijk is voorzichtigheid geboden. Laten we oppassen om verkeerde daden tijdens de oorlog onder een vergrootglas te leggen. Inderdaad, het waren ernstige zonden. Maar wie heeft geen zwarte bladzijden in zijn levensboek? Als het goed is beseffen we allemaal van genade te moeten leven. Ook hier geldt: 'Wie zonder zonden is, werpe de eerste steen'. Tegelijk moet worden gezegd dat de Bijbel leert dat openbare zonden ook in het openbaar benoemd, beleden en bestraft moeten worden. Dat opent de weg tot herstel. Niet het weg-moffelen van de zonde onder een

zogenaamde mantel der liefde of door deze uit ons geheugen te schrappen. Bovendien is voorzichtigheid ook nodig omdat het achteraf oordelen vaak al snel voorbijgaat aan de vraag: Wat zouden wij hebben gedaan? De historicus A.Th. van Deursen heeft rond de herdenking van een halve eeuw bevrijding gezegd dat er mensen het foute pad opgingen zonder direct te beseffen dát ze een verkeerde weg kozen. Ze werden geleidelijk meegezogen. Ook al is de publicatie "Grijs verleden" van Chris van der Heijden uit 2001 omstreken, hij heeft wel duidelijk gemaakt dat veel mensen tijdens de oorlog zochten naar een houding. Veelal werd die ingegeven door het verlangen om zonder kleerscheuren uit de oorlog te komen. Mijn oud-docent geschiedenis zei vaak: 'Na de oorlog hadden we opeens meer helden dan inwoners. De meeste mensen waren echter geen helden maar zwijgende meelopers'. Daarom past ons nu, ruim tachtig jaar later, geen hard oordeel.

Boetvaardigheid

Het tweede is dat ook voor mensen die in de oorlog fout waren geweest vergeving en herstel mogelijk waren. Reeds op de Generale Synode van september 1945 werd uitgesproken dat er voor handlangers van de bezetter een weg terug moest zijn, mits zij zekere tekenen toonden van boetvaardigheid en zij door openbare schuldbelijdenis de ergernis wilden wegnemen. Beide waren relevant. In die lijn handelde de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente van Dirksland toen een lid vanwege verhuizing zijn attestatie opvroeg.

► De Tweede Wereldoorlog heeft nog steeds een prominente plaats in het nationaal geheugen.

De kerkenraad tekende aan dat hij NSB'er was geweest. Daarop schreef de man dat de Heere hem na de oorlog tijdens zijn verblijf in een interneringskamp had overtuigd van zijn verkeerde daden, en dat hij vergeving had ontvangen door Christus' bloed. De kerkenraad antwoordde dat het groot was dat hij dit persoonlijk had beleefd, maar dat het in de brief ontbrak aan een duidelijke schuldbelijdenis. Daarop sprak de man zijn leedwezen uit 'over hetgeen hij wetens en onwetens had gedaan'.

Dr. E.G. Bosma meldt in zijn boek "Oude waarheid en nieuwe orde" het geval van een man die lid was geweest van de SS. Na de bevrijding zat hij een straf uit. In zijn gemeente legde hij vervolgens publiek schuldbelijdenis af. Later diende hij nog jaren als ouderling. Het moge duidelijk zijn: mits mensen de verkeerdheid van hun daden erkennen en belijden, kan en mag er binnen de christelijke gemeente herstel zijn. Neemt niet weg dat het familieleden veel pijn en verdriet doet als uit een openbaar gemaakt dossier klip en klaar blijkt dat een geliefde en geacht familielid in de oorlog fout is geweest. De achterliggende weken zijn sommige families plotseling een wetenschap rijker geworden die hen heeft onthutst.

Bescheiden maken

Zo kwam enkele weken geleden in de publiciteit dat wijlen ds. P. Blok, die vele jaren onze gemeenten heeft mogen dienen, in de oorlogsjaren een verkeerde keus had gemaakt. De vragen stapelen zich op. Wat heeft dit voor hem en zijn omgeving betekend? Hoe zullen zijn nabestaanden dit ervaren? Daarbij moeten we bedenken dat dit zich voltrok in zijn eertijds. En voor zijn toelating tot de openbare geloofsbelijdenis en ook tot het predikambt zijn afgewogen besluiten genomen, nu zoveel decennia geleden. Overigens waren deze feiten op Flakkee bij velen van de oudere generatie bekend. Zelf heb ik vijftig jaar geleden daarover al gehoord van mijn oma die van dat eiland kwam. Desondanks had zij nog veel respect voor deze predikant. Ze zei altijd: 'Denk erom, het is een kind en een begenadigde knecht van God'. Als de tijdgenoten er zo over oordeelden, dan moet dat de huidige generatie bescheiden maken. ♦

Wachten op de wandelstok

ds. M. Karens, Middelburg

Het was in de tijd dat ik als student rondging om in de gemeenten een 'stichtelijk woord' te spreken. Zo heet dat. Later, als je dominee mag worden, dan ga je preken! Dat moet trouwens zeker zo stichtelijk zijn.

Na een weekdienst in de gemeente van Kruiningen bracht je als student nog weleens een bezoek aan de pastorie bij ds. W. Hage. Dat was altijd leerzaam. Hij had de gemeente van Kruiningen twee perioden trouw mogen dienen. Inmiddels was hij emeritus-predikant op hoge leeftijd en al een aantal jaren weduwnaar. Preken ging niet meer. Daarom luisterde hij vanuit zijn stoel mee met de kerktelefoon. Je werd altijd hartelijk ontvangen.

Al snel ontstond er een goed gesprek met mijn oud-curator over de preek en over de weg naar het ambt. Ik vroeg hem: 'Dominee, is dat nu niet moeilijk om zo'n begin-

nende tobber te horen? Zou u niet veel liever zelf preken?' Zijn antwoord ben ik nooit vergeten. Hij had geen beklag over wat hij niet meer kon, maar mocht dankbaar terugzien op Wie de HEERE al die jaren voor hem geweest was: 'Meer dan veertig jaar heb ik het mogen doen. Veel verschillende gemeenten mocht ik dienen. Ik ben steeds geholpen. Er is overal een tijd van. En nu mag ik - nog helder van gedachten - het ambt neerleggen en wachten op wat de HEERE doet'.

Dat is genade! Zo te ervaren dat ook voorgangers maar voorbijgangers zijn. Of, om het met Salomo te zeggen: 'Alles heeft een bestemde tijd, en alle voornemen onder de hemel heeft zijn tijd' (Pred. 3:1).

Met spanning zag ik uit naar het einde van ons gesprek. Het verhaal ging onder de medestudenten van de Boezemsingel dat, als ds. Hage met instemming had mogen luisteren, hij dan aan het eind van het gesprek zijn wandelstok pakte. Dan wees hij met die stok naar zijn boekenkast, een kast met veel waardevolle perkamenten. En dan zei hij: 'Zoek er maar één uit'. Zonder de verwachte aanwijzing met de wandelstok namen we hartelijk

afschied. Zo begon ik aan mijn terugreis uit Kruiningen naar Zoetermeer, zonder een begeerd boek van een van God geleerde oudvader, wel met een hart vol vragen. Onderweg naar Zoetermeer heb ik

Die hier bedrukt met tranen zaait, zal juichen als hij vruchten maait.

mijn gesproken woord van die avond nog eens ernstig overdacht. Wat was er niet 'stichtelijk' geweest? Inmiddels ben ik er al vele jaren achter dat met het 'Amen' van elke preek het werk van een predikant niet af is. 'Die hier bedrukt met tranen zaait, zal juichen als hij vruchten maait. Die 't zaad draagt, dat men zaaien zal, gaat wenend voort en zaait het al'.

Trouwens, ook voor u en jou, als hoorder, is er nog veel werk te doen na het Amen van de preek! Heeft de allerhoogste Leraar ter gerechtigheid ons niet gezegd in Zijn Bergrede: 'Een iegelijk dan die deze Mijn woorden hoort en dezelve doet, dien zal Ik vergelijken bij een voorzichtig man, die zijn huis op een steenrots gebouwd heeft?' (Matth. 7:24). ♦

‘In de grond bekend en beleden’

ds. G.J. van Aalst, Nieuw-Beijerland

De stap naar de belijdeniscatechisatie is één. Op die weg met ernst en ijver volhouden, is twee. Het afsluiten ervan is drie. Maar, dan bèn je er nog niet.

Je sluit weliswaar wat af, maar je levensweg ligt nog voor je, zo de Heere wil en jij leeft. Je levensweg als belijdend lid, je levensweg door de tijd naar je eeuwige bestemming. Met die hele weg heeft het afleggen van geloofsbelijdenis alles te maken. Daarom willen we tussentijds, tussen begin en einde van het catechisatie-seizoen, samen met je nadenken over ‘waar je vandaan komt en waar je heengaat’. Belijdenis doen tussen verleden en toekomst. Dat is bezinning die voor iedereen passend is, ook voor iedereen die eenmaal belijdenis deed.

Vijf elementen

In de situatie van de planting van de christelijke kerk, dus in de tijd van de Handelingen der apostelen en daarna, zijn op grond van de Heilige Schrift vijf elementen in een bepaalde volgorde van belang: onderwijzen - onderzoeken - belijden - dopen - avondmaalsgang. Dit was geen vanzelfsprekende lijn, maar wel de weg waarin de Heilige Geest werkte en leidde. Men begon dus niet met het dopen van volwassenen, want daar ging nauwgezet onderwijs aan vooraf. Vervolgens vond er onderzoek plaats naar de kennis van de waarheid met hoofd en hart, naar leer en leven van de betrokkene. Na de volwassendoop was de weg naar de dis des verbonds geopend. Nogmaals, niet als automatisme, maar het was wel volgens de orderlijke weg van Gods genadewerk in

Christus Jezus.

Deze situatie geldt nog steeds voor zendingsgebieden en evangelisatieposten. Het hoeft geen betoog wat de gevolgen zijn wanneer deze vijf elementen niet meer herkenbaar zijn, of geen inhoud meer hebben.

Andere volgorde

In de situatie na de Vroege Kerk, dus die van het meer geordende kerkelijke leven, golden op grond van de Heilige Schrift nog steeds dezelfde vijf elementen. Alleen de volgorde was iets anders geworden: dopen - onderwijzen - onderzoeken - belijden - avondmaalsgang.

De weg van halfheid en slapheid zal zich tegen ons keren. De HEERE verhoede het!

Onze kinderen ‘zijn in Christus geheiligd en daarom als lidmaten Zijner gemeente gedoopt’. Omdat ze gedoopt zijn, hebben ze dringend onderwijs nodig, want ‘dopende en lerende’ horen volgens het bevel van Christus in Mattheüs

28:19 onlosmakelijk bij elkaar. De drievoudige catechese, in gezin, kerk en school, vloeit dus voort uit het gedoopt zijn als kind. Het afgezonderd zijn onder de bediening van het genadeverbond blijkt onder andere in: ‘Gij zult het uw kinderen inscherpen’. Dat inscherpen geldt de hele weg naar de volwassenheid.

Als afsluiting daarvan gaan de jongvolwassenen de verantwoordelijkheid voor God en mensen overnemen van de ouders. Op dat moment staan ze voor de vraag: blijven we op de plaats waar de Heere bracht? Hoe zal ik nu belijdenis doen? Dat vraagt voorbereiding, in het gebed van hen, en in het gebed met en voor hen.

Een seizoen lang vindt binnen de belijdeniscatechisatie de toerusting plaats. In dat seizoen wordt het drievoudige onderwijs vanaf de jonge jaren afgesloten. Meestal volgen we daarbij ‘Kort Begrip’. Dat wil zeggen: de samenvatting van de Heidelbergse Catechismus. Dit beproefde hulpmiddel heeft als ondertitel: ‘Voor hen die zich willen begeven tot des Heeren Heilig Avondmaal’. Dat is een bewijs dat onze ouden dachten vanuit de vijf bovengenoemde elementen: dopen - onderwijzen - onderzoeken - belijden - avondmaalsgang. Werkelijk niet als vanzelfsprekendheden, daarvan getuigen hun geschriften, waaronder ons Avondmaalsformulier. Deze elementen behoren *inhoud* te hebben. Er behoort niet slechts wat aan de vorm voldaan te worden, maar de vraag is wat de wezenlijke inhoud van ‘onderwijzen en onderzoeken’ is. Dat gaat immers vooraf aan ‘belijden’ en dus vooraf aan de avondmaalsgang.

Veelzeggend

Gedurende het winterseizoen worden de 74 vragen en antwoorden van Kort Begrip doorgenomen. Wanneer we kijken naar het slot van Kort Begrip, achter in ons Bijbeltje, lezen we daar de woorden ‘in de grond bekend’. Die woorden staan dus ook boven dit artikel. Daarvan nemen we in zijn verband kennis. We citeren uit dit slot:

Als de degenen die zich tot de gemeente begeven willen, deze hoofdstukken in den grond bekend en beleden hebben, zo vraagt men

hun of zij ook ergens in, aangaande de leer, enige twijfel hebben, opdat men hun moge genoegdoen. Indien iemand onder hen zegt 'ja', zo zoekt men hen uit de Schrift te voldoen; en is het dat zij allen gerust zijn, zo vraagt men of zij ook voorgenomen hebben door Gods genade bij deze leer te blijven, de wereld te verzaken en een nieuw, christelijk leven te leiden. Ten einde vraagt men ook of zij zich aan de christelijke tucht willen onderwerpen.'

Voor de praktijk van de belijdeniscatechese liggen hier duidelijke richtlijnen. En richtlijnen zijn meer dan adviezen. Te beginnen de leerstof van Kort Begrip. Die leerstof wordt niet alleen maar doorgenomen, maar die moet uitdrukkelijk geléerd worden, die moet zelfs 'in den grond bekend' zijn. Dat wil zeggen: grondig. Er mag verschil in gaven en talenten zijn, en verschil in aanpak en werkwijze, maar er moet wat óvergedragen worden aan de volgende generatie. Die generatie mag niet onkundig zijn, met alle gevolgen van dien voor het persoonlijke en kerkelijke leven. Het ambtelijk 'onderwijzen en onderzoeken' behoort éérder plaats te hebben dan (pas) bij de avondmaals-tafel. We dienen ons er ambtelijk van te vergewissen dat het waar is dat de catechisant de leerstof 'in den grond

bekend' is, grondig dus. Ook al vinden jongelui overhoren niet 'leuk', ook al is controleren niet sfeerbevoorrend, het blijkt noodzakelijk. Hoe minder er gevraagd wordt, hoe minder er geleerd wordt. Dat leert de praktijk. De sfeer mag niet belangrijker zijn dan de leer. Het is de ambtelijke verantwoordelijkheid dat we getrouw zijn in 'onderwijzen en onderzoeken'.

Onderwijzen

Over de manier van onderwijzen lezen we in de afsluiting nog iets anders: er moet alle ruimte zijn om eerlijke vragen te stellen. Gedurende het hele seizoen moeten we daarvoor openstaan.

We lezen ook over de houding van de catecheet. Hij moet vooral vanuit de Schrift, en daarom ook vanuit onze belijdenis, proberen te verduidelijken en te overtuigen. Het gaat daarbij steeds om 'de genade van God' in ons leven, in ons hart. Want het gaat om de enige troost, om de drie stukken daarvan. 'Onderzoeken' ziet dus op het consequent evalueren van de overgedragen leerstof. Het ziet ook op het gesprek met de catechisant met betrekking tot leer en leven. In dit gesprek, door de catecheet en/of de ouderlingen, komen leer en leven uitdrukkelijk aan de orde. Daarbij zal ook duidelijk worden wat er nodig is om aan de dis des verbonds deel

te mogen nemen. Het hulpmiddel bij uitstek is daarbij: de zaken van de zelfbeproeving uit vraag 61 van Kort Begrip, vraag 81 van de Heidelbergse Catechismus, en natuurlijk ons kostbare avondmaalsformulier. Deze zaken zijn niet (pas) actueel wanneer men zich daadwerkelijk tot de verbondsdienst heeft begeven. Het herderlijk 'onderzoek' moet daarvóór hebben plaatsgevonden.

Onderzoeken

We komen terug op de vijf elementen: dopen - onderwijzen - onderzoeken - belijden - avondmaalsgang. De vraag is nu of deze alle vijf de aandacht krijgen die de Schrift ervoor vraagt. En ook of die onze tijd krijgen! We zien elders - alleen daar? - de oppervlakkigheid toenemen: hoe gemakkelijk gaat men soms naar het Heilig Avondmaal.

Voor ambtsdragers blijft de onderzoekende vraag: wat is de inhoud van deze vijf elementen in de praktijk van het catechisatieseizoen en bij de afsluiting ervan? Dat is de verantwoordelijkheid van de hele kerkenraad. We willen niets liever dan dat ál onze 'kinderen' zich voegen bij de gemeente. Dat is ook ons voortdurend gebed. We spreken over hen en met hen alsof het onze eigen kinderen zijn. Maar laten we het wel in een rechte weg doen, want anders loopt het op een wederzijdse teleurstelling uit. Liefde tot behoud is eerlijke liefde! Liefde knijpt niet de ogen dicht. Dat is ambtelijke nalatigheid. De toekomst zal ons tonen wat dat veroorzaakt.

Trouw in het catechiseren

In 1517 begon de Reformatie. Een eeuw later (1618/19) was de Dordtse Synode nodig door de ingrijpende strijd tegen de dwaalleer. Op de vraag waarom de kerk na een eeuw al zo dreigde weg te drijven van de waarheid, antwoordde mijn docent ds. J. van Haaren: 'Omdat er niet goed werd gecatechiseerd'.

Voor een ambtsdrager is vereist dat hij getrouw bevonden worde. In de weg van ernst zal zegen blijken, voor alle betrokkenen. De weg van halfheid en slapheid zal zich tegen ons keren. De HEERE verhoede het! ♦

► De leerstof van Kort Begrip moet uitdrukkelijk geléerd worden, die moet zelfs 'in den grond bekend' zijn. Dat wil zeggen: grondig.

De zorg, ook u een zorg?

ds. J.B. Huisman, voorzitter deputaatschap DMZ

Anja de Bonte-van der Sluijs, eindredacteur extra katern Daniël

De zorgsector staat onder druk en dat raakt ons allemaal. Het deputaatschap DMZ, reformatorische zorginstellingen en scholen maken zich grote zorgen over het tekort aan personeel.

Hoe blijven we zorg bieden waarin Gods Woord centraal staat? Wat maakt werken in de zorg zo waardevol, juist voor jongeren uit onze achterban? En wat kunt u doen om bij te dragen aan een oplossing?

'Als ik mijn uniform heb aangetrokken, stap ik de kamer van meneer Veldman binnen. Zijn gezicht licht op als hij me ziet. 'Hé Jacob, vind je het nog een beetje leuk om voor mij te zorgen?'

Zijn standaardvraag, en ik weet precies wat hij wil horen. 'Nee hoor, meneer Veldman', antwoord ik met een glimlach. 'Ik vind het niet een beetje leuk, maar superleuk!' Hij glundert uitbundig, bukt en haalt een Mars uit zijn nachtkastje. 'Voor jou: omdat je zo goed voor me zorgt'. Jacob steekt de chocoladereep in zijn zak. Niet de Mars, maar het

warme contact maakt dit werk speciaal. In enkele maanden tijd is hij van alle bewoners gaan houden.

Stimuleer jongeren

De zorg is een sector waarin jongeren echt van betekenis kunnen zijn. Veel jongeren vragen zich af of dit bij hen past. Werken in de zorg helpt hen vaardigheden te ontwikkelen zoals samenwerken, luisteren, flexibiliteit en het omgaan met mensen, of ze nu praktisch ingesteld zijn of een luisterend oor bieden.

Hoe belangrijk is het dat ouderen en kwetsbaren worden omringd door mensen die een stukje uit de Bijbel kunnen voorlezen en met hen bidden? Om dit te waarborgen, zijn we afhankelijk van jongeren die zich geroepen voelen om in de zorg aan de slag te gaan. Als ouders en kerkenraden dragen we gezamenlijk de verantwoordelijkheid om jongeren te wijzen op de waarde en betekenis van werken in de zorg.

Persoonlijke verbinding

'Zo, dan gaan we danken, hè? Handen samen en ogen dicht, jij ook Mar!' Danny, een bewoner met het syndroom van Down, kijkt verzorgende Marjolein stralend aan. Hij wacht geduldig met zijn handen gevouwen. Marjolein pakt een briefje uit haar broekzak en leest het dankgebed hardop voor. Ze vindt het lastig; ze heeft namelijk geen idee wat ze precies zegt.

Mevrouw Bruinsma strijkt met haar gerimpelde handen over het Perzische tafelkleed. Ze bladert in haar Bijbeltje, op zoek naar het tekstgedeelte dat de ouderling via de kerktelefoon heeft opgegeven. Op dat moment komt een verpleegkundige binnen.

'Zuster, kunt u me helpen? In mijn hoofd is het een warboel'. Ingrid schrikt. Moet zij iets in de Bijbel opzoeken? Ze heeft zelf geen Bijbel. Onzeker wijst ze naar de gang. 'Mijn collega komt straks wel, hoor. Die kent de Bijbel beter dan ik'.

Persoonlijke reactie van een jongere, 16 jaar

'Wat voor mij het werk in de ouderenzorg zo bijzonder maakt, is dat je echt een band met de ouderen krijgt. Ze waarderen de kleinste dingetjes, als ik bijvoorbeeld naar hen glimlach of alleen even mijn hand op hun schouder leg'.

“Zuster, kunt u me helpen? In mijn hoofd is het een warboel”

Dit soort situaties willen we samen voorkomen. Stelt u zich voor dat het hier om uw eigen moeder gaat, of dat u zelf later in een zorginstelling woont. Hoe belangrijk is het dat zorgmedewerkers uit onze eigen achterban komen, bekend zijn met Gods Woord en van daaruit een persoonlijke verbinding kunnen maken met bewoners en cliënten?

Jongeren werven

Om jongeren te werven voor de zorg, vraagt deputaatschap DMZ hier

aandacht voor via een extra katern in het jongerenblad Daniël. Vraag het gratis zorgkatern van Daniël aan via daniel@jbgg.nl of bel 0348-489948.

Wat kunt u als ouders en kerkenraden doen?

- Breng de nood in de zorg in gebed, zowel persoonlijk als in de erediensten.
- Maak het onderwerp bespreekbaar in uw gezin, op catechisaties, JV-avonden en tijdens de huisbezoeken.

- Onderstreep hoe belangrijk het is dat zorgmedewerkers uit onze eigen achterban komen.
- Organiseer een gemeentevond of themabijeenkomst met een gastspreker uit de zorg. Laat hen de praktijk belichten en jongeren inspireren.
- Stimuleer jongeren om een kijkje te nemen bij een zorginstelling, deel te nemen aan een meeloopdag of een open dag te bezoeken op een school zoals het Hoornbeeck College.
- Vraag het gratis zorgkatern aan van Daniël. Gebruik het in de gemeente om jongeren en ouders te informeren over de betekenis van werken in de zorg. ♦

WULFERT FLOOR (1818-1876)

Bekeerde mensen werden oudtijds bij de hoogmoedige wereldlingen niet zeer hoog geacht; men gaf hen scheld- en smaadnamen; bijvoorbeeld: amechtige joden (Neh. 4:2), of mensen die de wereld in oproer brachten (Hand. 16:6), of een sekte die overal tegengesproken werd (Hand. 28:22), ja, nog erger: men noemde de volgelingen van Jezus een vervloekte schare, die de wet niet wist (Joh. 7:49). Ziedaar, zulke smaadnamen moest Nehemia, moesten Paulus en andere discipelen des Heeren zich laten welgevallen. En dat nog niet alleen, maar van haten en schelden kwam het

soms tot vangen, grijpen, boeien, geselen en de keel afsnijden. Denk aan Jakobus, aan Stefanus, aan Johannes de Doper en zoveel anderen in vroeger en later tijd. Wonderlijk, wat een hard oordeel had de wereld toen toch over het volk des Heeren. Ja, en dat is in alle eeuwen zo hetzelfde gebleven. Gods kinderen zijn medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods, kostelijke kinderen Sions, tegen fijn goud geschat; zonen en dochteren van de Almachtige, die de Heere liefheeft met een eeuwige liefde, die Hij almachtig bewaart, en eeuwig zal kronen in de hemel. Maar de wereld heeft niets met dat volk op, en heeft menigmaal pogingen gedaan om het uit te roeien. En wat moeten wij nu doen, als

wij de haat en vijandschap van de wereld opmerken? Niet terug haten, maar met medelijden op de blinde zielen neerzien, voor hen bidden, en als wij enige toegang tot hen kunnen verkrijgen, hen ook vermanen en ernstig hun gevaar voorstellen waarin zij verkeren. Maar dan, mijns inziens nog twee dingen, die wij nooit ernstig genoeg betrachten kunnen om de wereld tot beschaming en overtuiging, en mocht het zijn, tot bekering te brengen. En dat is: elkaar hartelijk liefhebben en nooit samen twisten. En ook nederig, teer en voorbeeldig godzalig leven, tot aan onze dood toe. ♦

**Uit: een oefening over
2 Thessalonicenzen 3:13.**

STEM UIT HET VERLEDEN

Beschaming, overtuiging en bekering

Curatorium van de Theologische School

Namens het curatorium:
ds. A. Schreuder, voorzitter
ds. G. van Manen, secretaris

Zo de Heere wil en wij leven zal van maandag 19 mei tot en met woensdag 21 mei het curatorium van de Theologische School in Rotterdam weer vergaderen. Deze dagen zijn bedoeld om de personen te horen die wensen toegelaten te worden om aan onze Theologische School opgeleid te worden tot dienaar van het Goddelijk Woord in het geheel van onze gemeenten.

Zowel onze vacante gemeenten alsook het zendingsdeputaatschap zien ernaar uit om te zijner tijd, na de opleiding, mannen te kunnen beroepen die op de plaats waar de Heere ze roept, mogen dienen in Zijn wijngaard.

Het zijn opnieuw gewichtvolle dagen voor het geheel van onze gemeenten. Dagen waarin we het licht en de getuigenis van God de Heilige Geest zo nodig hebben. Want ook voor deze dagen geldt: En wie is tot deze dingen bekwaam? De HEERE zei eenmaal tot Samuël: 'Sta op, zalf hem, want deze is het'. Als zo het werk Gods beluisterd mag worden, is het niet moeilijk meer. We hopen dan ook dat de Heere het gebed wil vermenigvuldigen en dat er onder ons velen zijn die Hem, als de Heere des oogstes, heilig lastigvallen met de bede of Hij Zelf in Zijn lieve gunst arbeiders wil uitstoten in Zijn oogst. Calvijn zegt bij deze tekst: *Aangezien niemand ooit uit zichzelf een oprecht en bekwaam dienaar Gods worden zal, dan die de Heere ertoe roept en*

met de gaven Zijns Geestes begiftigt, moeten wij, zo vaak wij bemerken, dat er gebrek aan goede leraars is, onze ogen tot Hem opheffen, met de bede, dat Hij ons helpe.

De Koning van de Kerk mocht ons mannen willen toeschikken die Hij met genade bedeede en met gaven versierde. Aan onze kant zijn geen waardigheden of verdiensten. Maar Hij, Die een eeuwig Koning is, vergadert Zich een gemeente door Zijn Geest en Woord, van het begin van de wereld tot aan het einde daarvan.

Alleen die personen kunnen worden gehoord die een attest van hun kerkenraad hebben ontvangen. Bij de aanmelding dient de volgende procedure te worden gevolgd:

1. U meldt u aan bij uw kerkenraad. Een voorwaarde is wel dat u minstens één jaar belijdend lid bent van onze Gereformeerde Gemeenten.
2. Indien de kerkenraad u een attest verleent, wordt dit attest u persoonlijk overhandigd.

3. Het attest met een begeleidende brief dient uiterlijk donderdag 10 april in het bezit te zijn van de secretaris.

Aan de kerkenraad wordt daarna een formulier toegezonden, dat volledig en zorgvuldig ingevuld dient te worden. Aan uzelf wordt ook een formulier toegezonden, waarop de van belang zijnde persoonlijke gegevens door u worden vermeld.

Indien de gemeente vacant is, is het noodzakelijk dat de consulent aanwezig is op de betreffende kerkenraadsvergadering. Op het formulier dient de mening van de consulent duidelijk te worden weergegeven. Genoemde formulieren dienen op korte termijn aan de secretaris van het curatorium te worden teruggezonden. De betrokkene ontvangt tijdig bericht op welk tijdstip hij verwacht wordt om gehoord te worden.

Alle correspondentie dient te worden gericht aan de secretaris van het curatorium:

ds. G. van Manen,
Staverdensedweg 31
8075 AN Elspeet

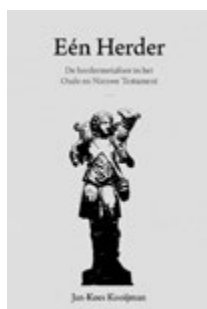
De curatoren bevelen zich met de docenten en de studenten bij de voortduur in uw aller voorbede aan. De Heere verlene ons zo elkaars lasten te mogen dragen. ♦

Eén Herder

De herdermetafoor in het Oude en Nieuwe Testament

Jan-Kees Kooijman

uitg. De Banier; 96 blz., € 10,95.

Jan-Kees Kooijman, tot voor kort bij ZGG missioloog en nu evangelist voor Japan, promoveerde 23 januari 2023 op de uitleg bij de kerkvaders van Johannes 10:16: 'Ik heb nog andere schapen, die van dezen stal niet zijn; deze moet Ik ook toebrengen; en zij zullen Mijn stem horen; en het zal worden één kudde, en één Herder'. Recent schreef hij een handzaam boekje over de herdermetafoor in de Bijbel. Met de herdermetafoor bedoelt Kooijman het beeld van de zorgende, leidende en richtende Herder in de Schrift.

Eerst bespreekt Kooijman hoe de herdermetafoor in de Schrift te vinden is. Daarbij kijkt hij niet alleen naar woorden als 'herder' en 'kudde', maar ook naar werkwoorden zoals 'leiden', 'weiden' en 'vergaderen'. Vervolgens past hij deze benadering toe op teksten uit het Oude en Nieuwe Testament. Dit geeft niet alleen

waardevolle inzichten in allerlei Schriftplaatsen, maar het is ook een voorbeeld dat navolging verdient. De gekozen benadering zorgt ervoor dat teksten in de Schrift nauwkeurig gelezen worden.

In drie hoofdstukken worden passages uit het Oude Testament besproken. Er wordt over God als Herder gesproken, maar ook de komende Messias wordt als zodanig beschreven. De volgende zeven hoofdstukken gaan over het Nieuwe Testament. De focus op de herdermetafoor zorgt ervoor dat waardevolle aspecten van het werk van de Zaligmaker voor het voetlicht gebracht worden: Zijn herderlijke bewogenheid, het geven van Zijn leven voor de schapen en het scheiden van de schapen en de bokken. De climax van de herdermetafoor ziet de auteur in Johannes 10:16. Het hoofdstuk hierover bevat veel waardevolle gedachten. Kooijman wijst nadrukkelijk ook op het fundament voor het zendingswerk dat in deze tekst te vinden is. Het geheel sluit af met een korte epiloog waarin enkele lijnen naar vandaag worden getrokken. Dit is een waardevol boekje, dat vol is van de ware Herder, Jezus Christus, en dat ons helpt om nauwkeurig de Schrift te lezen.

J.N. Moutaen, Veenendaal

Breng Uw beloofde uur

ds. H. Brons

uitg. De Banier; 120 blz., € 12,95.

Er is voor de derde keer een liedbundeltje verschenen met veertig door ds. H. Brons in het Nederlands herdichte verzen uit de liederenbundel van William Gadsby (1773-1844). Ik heb de verzen met grote verwondering op me laten inwerken. Ik ken de bundel van Gadsby al vele jaren en kocht ze destijds in de gemeente Croydon, bij Londen. De tere wijze waarop de relatie van een ziel met God en Christus daarin vaak bezongen wordt, raakte me toen al. Maar mijn verwondering strekt zich verder uit.

Bij hertalen moet de bedoeling van de dichter recht gedaan worden. De vorm eist grote taalvaardigheid en de herdichter mag de boodschap niet verminken door te veel toe te geven aan de dwang van de zijde van de taal. Als het dan ook nog lukt de

teerheid van de bevinding vast te houden, is er sprake van genadige ondersteuning. Bij het lezen van deze verzen proefde ik deze zaken, of mag ik zeggen: ze geurden als een geestelijke kruidenhof.

Ik wens dit bundeltje graag weer in veler handen. We vinden hier verzen van Hart, Watts, Newton, Doddridge, Kent, Cowper, Gadsby, Toplady en anderen. Bijzonder vindt ik het vers van Hart over de graden van het geloof, en een ander over Jakobus 1:12. Hieruit slechts één couplet: 'Wat klaagt een zondig man? Wat mort toch schuldig gruis? Wat is ons lijden dan? Gering slechts bij Uw kruis! Volmaak mij door Uw scheppingswoord, Koos U de weg, leid dan mij voort'.

Enkele minder belangrijke opmerkingen: Ik mis een paginering. De prachtige illustraties met schilderijen van Piet den Hertog, met name ook van wondermooie stillevens, zijn bedoeld als verrijking. Het verband is echter niet altijd duidelijk en dan dreigt het me toch af te trekken.

ds. C.J. Meeuse, Arnhem

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

BEDANKT

voor Goes,
ds. S.W. Janse te Rijssen-Zuid;
voor Lelystad,
ds. W.A. Zondag te Dordrecht.

VERSLAG VERGADERING CLASSIS UTRECHT 17 JANUARI 2025

Namens de roepende kerk van Zeist opent ds. W. Visscher de vergadering op de gebruikelijke wijze. Hij memoreert het 25-jarig ambtsjubileum van diaken J. Tijssen van Opheusden.

De vergadering is wettig vertegenwoordigd door 5 predikanten, 20 ouderlingen en 3 diakenen, aan wie keurstem wordt verleend. Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses ds. W. Mouw; assessoren ds. W. Harinck en ds. W. Visscher; quaestor J.A. van de Poel; scriba A.A. Gorter. Over de notulen van de vergadering van 11 oktober 2024 worden geen opmerkingen gemaakt.

Naar de Particuliere Synode Noord-West van 15 mei 2025 worden als primi afgevaardigd de predikanten W. Harinck, W. Mouw, W. Visscher en D. de Wit, en de ouderlingen M. van Dam, A.A. Gorter, J.A. van de Poel en J. Willemsen. Ouderling H. de Jong, voorzitter van de Classicale Evangelisatiecommissie Leidsche Rijn, licht het verslag van de CEC toe. Iedere zondag is er een samenkomst in De Hoeksteen, en met regelmaat komen mensen naar de Westerkerk. Classisdiaken A. van Hell licht het verslag van de classisdiakenen toe. Hierover worden geen vragen gesteld. Ouderling M. van Dam licht

de jaarverslagen van Sirjon en De Vluchtheuvel toe. Personele bezetting blijft een zorgpunt. De classis stemt in met de benoeming van ouderling G.J. Doeleman in de Raad van Advies van De Vluchtheuvel.

Het jaarverslag van de gemeente Carterton wordt besproken. De gemeente bezint zich over de verbinding met de gemeenten in Nederland, in overleg met het deputaatschap Buitenlandse Kerken. Bij het jaarverslag van Randburg vraagt een afgevaardigde er aandacht voor dat sommige gemeenten in Nederland minder preekbeurten hebben dan Randburg.

De rapportage van de kascontrolecommissie geeft aanleiding de quaestor decharge te verlenen. Naar aanleiding van het financieel rapport over 2024 en de begroting voor 2025 vraagt een afgevaardigde naar de besteding van de afdracht aan meerdere vergaderingen. Dit betreft niet alleen doorberekening van vergaderkosten, maar onder andere ook operationele kosten van diverse deputaatschappen die geen eigen kas hebben en onder het deputaatschap Vertegenwoordiging en Voorlichting vallen. Bodegraven zal te zijner tijd de boeken van 2025 controleren. Het thema van de classicale ambtsdragersbijeenkomst op 19 mei is: de praktijk van de bediening van het Heilig Avondmaal, aan de hand van een traktaat van Calvijn hierover. Deze zomer zullen weer kerkvisitaties worden gehouden door de classis-predikanten. Er wordt één bezoek per avond gepland.

Bij de rondvraag informeren de afgevaardigden van Kesteren de classis

over de voorspoedige voortgang van de kerkbouw. Amersfoort is de roepende kerk voor de volgende vergadering. De preses sluit de vergadering en ouderling P. Overeem van de roepende kerk Zeist eindigt op de gebruikelijke wijze.

A.A. Gorter, scriba

VERSLAG VERGADERING CLASSIS ROTTERDAM 17 JANUARI 2025

Ds. H. van der Heiden opent namens de roepende kerk van Capelle aan den IJssel-Middelwatering de vergadering op de gebruikelijke wijze en staat stil bij enkele gebeurtenissen sinds de vorige vergadering. De classisgemeenten zijn wettig vertegenwoordigd. Aan de diakenen wordt keurstem verleend. Het moderamen wordt gevormd door: preses ds. M. Joosse; assessor ds. J.J. Hoogerbrug; tweede assessor ouderling W.M. van der Wilt; quaestor ouderling M.J. de Vries en scriba ouderling L. de Raaf.

Als afgevaardigden naar de PS Zuid-West zijn gekozen de predikanten ds. J.M. Evers, ds. J.M.D. de Heer, ds. H. van der Heiden en ds. M. Joosse. De ouderlingen M. Bal, H.T. Groenendijk, L. de Raaf en M.J. de Vries zijn gekozen als primi-afgevaardigden.

Naar aanleiding van de contacten die er door ds. De Heer en ds. Joosse zijn gelegd met Driestar-Wartburg in verband met het gebruik van de Herziene Statenvertaling wordt opgemerkt dat het goed zou zijn als er een kerkelijk afvaardigingsorgaan komt om de samenwerking tussen de school en de kerken te bevorderen.

Evangelist M. Rozema geeft een impressie over de voortgang van het werk in de Gouwstraat. Er mag vrucht zijn op het werk, wat tot verwondering stemt. Er is financiële ruimte voor het aanstellen van een tweede evangelist. Als de classis Ridderkerk hiermee instemt, zal er voor de volgende classisvergadering een uitgewerkt plan worden gepresenteerd, waarin ook de evangelisatie-initiatieven van de classisgemeenten een plaats hebben. Naar aanleiding van een vraag op de

Als de hoogmoed van het hart in
dit leven niet gebroken wordt, dan
zal hij nooit gebroken worden.

- TH. BOSTON -

Classicale Evangelisatiecommissie zich in het licht van de omschreven ontwikkelingen gaat bezinnen op de kerkelijke inbedding van de evangelisatieactiviteiten van de Gouwstraat, geeft de preses aan dat deze zaken in een uitgewerkte bezinning beschikbaar zijn bij het Depuutaatschap Evangelisatie.

T.A. Stoop geeft als bestuurder van Cedrah een korte toelichting op actuele ontwikkelingen. Er zijn veel positieve zaken te melden. Enige zorg is er wel rond de ontwikkelingen bij Rehoboth en Oorde Staete. De jaarverslagen van

de Vluchtheuvel en Sirjon worden kort toegelicht.

De volgende classisbijeenkomst is op vrijdag 7 maart. Deze avond wordt de interne kerkelijke eenheid behandeld. Op vrijdag 19 september vindt opnieuw een classisvergadering plaats, in Barendrecht. De gemeente van Capelle aan den IJssel-West is dan de roepende kerk. Ouderling W.M. van der Wilt van de roepende kerk van Capelle-Middelwatering sluit de vergadering op de gebruikelijke wijze.

L. de Raaf, scriba

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 260: scriba van de diaconie in Ridderkerk is met ingang van heden: H.J. de Heer, Rijksstraatweg 284, 2988 BP Ridderkerk.

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Berichten

SYMPOSIUM MELDPUNT SEKSUEEL MISBRUIK

Het Meldpunt Seksueel Misbruik Reformatorische Kerken (SMRK) organiseert op dinsdag 15 april (16.00-21.30 uur) een symposium over het omgaan met seksueel misbruik binnen de kerkelijke gemeente. Het thema is 'Met alle geweld...' (taak en verantwoordelijkheid van de kerk bij huiselijk geweld). De hoofdlezing wordt verzorgd door Edino van Dorsten, één van 'de kinderen van Ruinerwold'. Erik-Jan Verbruggen, hulpverlener en pastoraal werker, verzorgt een co-referaat. Dagvoorzitter is Arno Bronkhorst. Locatie: Driestar Educatief, Burg. Jamessingel 2, Gouda; toegangsprijs: € 75,- (incl. warme maaltijd). Aanmelden is verplicht en kan via: www.meldpuntrefkerken.nl (Het Meldpunt is een gezamenlijk initiatief van de Geref. Gemeenten, de Geref. Gemeenten in Nederland en de Oud Geref. Gemeenten in Nederland).

KINDERPROGRAMMA EVANGELISATIEDAG

EVGG is voor het kinderprogramma en de crèche tijdens de landelijke evangelisatiedag (zaterdag 15 maart in Geldermalsen) nog op zoek naar vrijwilligers. Meer informatie op evangelisatiedag.nl. Ben jij beschikbaar? Meld je aan via info@evgg.nl

BIDDAGMATERIAAL

In onze gezinnen en op onze scholen is er behoefte aan bezinnende

materialen die gebruikt kunnen worden rondom de bid- en dankdagen. In deze behoefte wordt voorzien, ook voor de aanstaande biddag. De materialen zijn geschikt voor het kerkelijke jeugdwerk, de zondagsschool, onze gezinnen of voor afstemming tussen school en kerk. Het thema van dit jaar is: 'Samen bidden' (naar aanleiding van Handelingen 12:1-19). Het materiaal is te vinden op www.bijbelsopvoeden.nl/product/samen-bidden

VERKOPING AAGTEKERKE

Op zaterdag 22 februari (10.00- 13.30 uur) houdt de vrouwenvereniging te Aagtekerke de jaarlijkse verkoping in de kerk aan de Prelaatweg 17. De opbrengst is voor de zending en de vervolgd kerk.

ZANGAVONDEN

Apeldoorn - Kerk Geref. Gemeente, Graaf van Lijndenlaan 9a, zat. 22 febr., 19.00 uur, psalmzangavond m.m.v. gem. en projectkoor Adoraim en kinderkoor Met hart en stem.

Barneveld - Kerk Geref. Gemeente Zuid, zat. 22 febr., 19.00 uur, psalmzangavond uit het vierstemmenboek m.m.v. samengesteld koor, R. van Asselt, orgel; meditatie ds. J. van Laar; collecte voor ZGG.

Berkenwoude - De Fontein, Oosteinde 4a, zat. 22 febr., 19.30 uur, mannenkoor Canticum, kinderkoor De Jonge Lofstem, Erwin van der Sluijs en Bert Roest, orgel; leiding ds. H.J. Agteresch; collecte voor ZGG.

Lunteren - Bethelkerk, vr. 21 febr.,

19.30 uur, psalmzangavond m.m.v. Barneveldse Bovenstemgroep, Pieter Heykoop, orgel, leiding ds. B.J. van Boven; collecte voor Stephanos (toegang vrij).

Terwolde-De Vecht - Kerk Geref.

Gemeente, zat. 15 febr., 19.00 uur, psalmzangavond met bovenstem, Gerrit Mekelenkamp, orgel; leiding ds. J. Janse.

Yerseke - Kerk Geref. Gemeente, zat. 22 febr., 19.30 uur, gem. koor Asaf, mannenkoor Ethan, Vincent Verkamman en Jacco Goud, orgel (Goud is 25 jaar organist van Asaf); leiding ds. C. van Krimpen; collecte voor Makor Hatikvahschool Jeruzalem.

Hoe velen zij er die mogelijk zeven talen spreken, maar die niet met God kunnen spreken.

- G. WISSE -

Kerkdiensten

ZONDAG 16 FEBRUARI 2025

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 15.00 uur ds. J. Beens; **Aalst** 14.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Alblasserdam** 9.30 en 16.30 uur ds. J.W. Verweij; **Alphen aan den Rijn** 15.30 uur stud. H.R. Keurhorst; **Amersfoort** 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; **Amsterdam** 18.30 uur ds. J.B. Huisman; **Apeldoorn** 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Silfhout; **Barendrecht** 16.00 uur ds. W.J. Karels; **Barneveld-Centrum** 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; **Benthuizen** 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. G. Clements; **Berkenwoude** 19.00 uur (H.D.) ds. P.J. de Raaf; **Bodegraven** 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Borssele** 9.30 uur ds. M. Boersma en 14.00 uur ds. S. Maljaars; **Boskoop** 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 15.30 uur ds. G. Pater; **Burgh-Haamstede** 18.30 uur ds. M. Blok; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 10.00 en 16.30 uur ds. H. van der Heiden; **Capelle aan den IJssel-West** 10.00 en 17.00 uur ds. C.J. Meeuse; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Delft** 17.30 uur ds. J.M. Evers; **Den Haag-Scheveningen** 15.30 uur ds. H. Brons; **Deventer** 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; **Dirksland** 10.00 en 18.00 uur ds. J. van Laar; **Doetinchem** 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. P.G. Heijkamp; **Dordrecht** 10.00 en 16.45 uur ds. W.A. Zondag; **Ede** 9.30 en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Eindhoven** 19.30 uur ds. W.A. Zondag; **Elspeet** 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 9.30 en 16.00 uur ds. A. Schreuder; **Enkhuizen** 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 15.00 uur ds. P.D. den Haan; **Enter** 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; **Ermelo** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. K. Boeder; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Gorinchem** (locatie: Hoefslag 11, Gorinchem) 16.00 uur ds. C. Sonneveld; **Gouda** 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. C. Hogchem; **Goudswaard** 19.00 uur ds. M.H. Schot; **'s-Gravenpolder** 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; **'s-Gravensande** 9.30 en

15.30 uur stud. W. de Jong; **Groningen** 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. A.J. de Waard; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 en 18.00 uur ds. J.C. Kriekaart; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; **Herkingen** 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; **Hilversum** 16.00 uur ds. J. IJsselstein; **Hoofddorp** 10.00 en 18.30 uur ds. G. Beens; **Hoogeveen** 19.00 uur ds. A.J. de Waard; **Houten** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 18.30 uur ds. W. Harinck; **Kamperland** 15.30 uur ds. M. Blok; **Kapelle-Biezelinghe** 15.00 uur ds. P.C. Vlot; **Katwijk aan Zee** 18.30 uur ds. P. Mulder; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 9.30 uur ds. W.J. Karels en 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Krabbendijke** 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Kruiningen** 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Leerdam** 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 10.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 19.00 uur ds. A. Verschuure; **Lisse** 19.00 uur ds. J. IJsselstein; **Marknesse** 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Meeuwen** 15.00 uur ds. A.A. Brugge; **Meliskerke** 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. A.E. Brijder; **Middelburg-Centrum** 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. M. Karens en 14.00 uur ds. M. Boersma; **Middelburg-Zuid** 16.00 uur ds. M. Karens; **Middelharnis** 9.30 en 18.00 uur stud. J. Kroon; **Moerkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 18.30 uur stud. W. de Jong; **Nieuw-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 9.30 uur ds. C. Harinck, 14.00 uur ds. L. van der Kuijl en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; **Nieuwe-Tonge** 15.30 uur stud. J. Kroon; **Nieuwer Ter Aa** 10.00 en 19.00 uur stud. D. de Jong; **Nieuwerkerk** 15.30 uur ds. J.J. Tanis; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Nunspeet** 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. A. Schot; **Ooltgensplaat** 18.00 uur ds. C. van Ruitenburch; **Oostburg** 19.00 uur ds. M. Boersma; **Oosterland** 10.00 uur ds. J.J. Tanis; **Oostkapelle** 17.00 uur ds. A.E. Brijder; **Oostvoorne** 10.00 (H.A.) en 15.00 uur

ds. M. Joosse; **Opheusden** 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. W. Mouw; **Ouddorp** 14.30 uur ds. J. van Laar; **Oude-Tonge** 17.30 uur ds. M. Joosse; **Poederloijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 9.30 uur ds. G.J. van Aalst en 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Puttershoek** 14.30 uur (H.D.) ds. W.A. Zondag; **Rhenen** 10.00 uur ds. D. de Wit en 18.30 uur ds. W. Mouw; **Ridderkerk-Slikkerveer** 9.30 en 15.30 uur stud. K.L. Blok; **Rijssen-Noord** 9.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 9.30 (H.D.), 14.30 (Aangepaste dienst) en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 9.30 uur ds. M. Blok; **Rotterdam-Alexanderpolder** 9.30 uur ds. J. IJsselstein en 14.30 uur (H.D.) ds. G.J. Baan; **Rotterdam-Centrum** 9.30 en 15.00 uur ds. J.M. Evers; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Sint Annaland** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Sliedrecht** 9.30 (H.A.) en 17.00 uur ds. R.T. Michielse; **Soest** 19.00 uur ds. W. Visscher; **Spijkensisse** 19.00 uur stud. K.L. Blok; **Sprang-Capelle** 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Terneuzen** 10.00 en 15.30 uur ds. G.W.S. Mulder; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur ds. J. Janse; **Tholen** 10.00 (H.D.) en 15.30 uur ds. C. van Ruitenburch; **Tricht-Geldermalsen** 10.00 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Utrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veen** 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. E. Bakker; **Veenendaal** 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. B. Labee; **Waarde** 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; **Werkendam** 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 14.00 uur ds. A.P. Baaijens; **Wierden-Aadorp** 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden; **Wolphaartsdijk** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 10.00 en 18.30 uur stud. H.R. Keurhorst; **Zoetermeer** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro;

Zwijndrecht 9.30 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 19.00 uur ds. A. Schot.

DINSDAG 18 FEBRUARI 2025

Hoofddorp 19.45 uur ds. W. Visscher; **Nijkerk** 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Urk** 19.30 uur (voor de GBS) ds. G. Pater.

WOENSDAG 19 FEBRUARI 2025

Berkenwoude 19.30 uur ds. M. Joosse; **De Valk-Wekerom** 19.30 uur ds. B.J. van Boven; **Dirksland** 19.30 uur (voor de zending) ds. J.M.D. de Heer; **Elspeet** 19.30 uur ds. G. van Manen; **Hoogeveen** 19.30 uur ds. A. Schreuder; **Meeuwen** 19.30 uur ds. W. Mouw; **Melissant** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Mijdrecht** 19.30 uur ds. M.G. van Middendorp; **Nieuwe-Tonge** 19.30 uur ds. M. Karens; **Nunspeet** 19.30 uur ds. A. Schot; **Ooltgensplaat** 19.30 uur ds. J. van Laar; **Oosterland** 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Oud-Beijerland** 19.30 uur ds. J. van

Rijswijk; **Ouddorp** 19.30 uur ds. D. de Wit; **Oude-Tonge** 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Rijssen-Noord** 19.30 uur ds. A.T. Huijser; **Waardenburg** 19.30 uur ds. G. Pater; **Woerden** 19.30 uur ds. J. IJsselstein.

DONDERDAG 20 FEBRUARI 2025

Aalburg 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Bodegraven** 19.30 uur ds. J. Beens; **Capelle aan den IJssel-West** 19.45 uur ds. J.M.D. de Heer; **Kootwijkerbroek** 19.30 uur ds. G. Beens; **Leerdam** 14.30 uur (huw.bev.) ds. M.G. van Middendorp; **Moerkapelle** 14.00 uur (huw.bev.) ds. H. Brons; **Naaldwijk** 19.45 uur ds. G. van Manen; **Nieuwer Ter Aa** 19.30 uur ds. A. Schot; **Nieuwerkerk** 18.30 uur (huw.bev.) ds. M. Blok; **Oppendoes** 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Oudemirdum** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Rhenen** 14.00 uur (huw.bev.) ds. F. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 19.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Sprang-Capelle** 19.30 uur ds. E. Bakker; **Westkapelle** 19.30

uur ds. A.E. Brijder; **Zwolle** 19.30 uur ds. W. Mouw.

VRIJDAG 21 FEBRUARI 2025

Opheusden 14.30 uur (huw.bev.) ds. H.J. Agteresch.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 16 FEBRUARI 2025

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 uur ds. L. van der Kuijl en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. J.M. Walhout en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

Te huur Chalet Boisée - ons boshuisje met hottub op de Veluwe. Max. 6 pers. Boek nu voor februari/maart met korting! Kijk op www.chaletboisee.nl/ / 06-28639615

**WIL JIJ OOK BREKEN
MET JE VERSLAVING?**

Addisa
safety for addicts

Wacht niet langer!

Er is hulp voor jou en jouw naaste(n).
Met oog en hart voor identiteit.

085 - 06 01 964
www.addisa.nl

groei
door eerlijke
communicatie

Sjaak van
Wijngaarden MOC

We gaan gefundeerde kritiek niet uit de weg
en vermijden scherpe vragen niet. En met die
aanpak hebben wij al velen kunnen helpen.

*J&S is er ook voor jongerenhulp, (kerkelijke)
vertrouwenszaken en gezinsproblematiek*

J&S
coaching en
consultancy

zeer ervaren
en erkende,
universitair
geschoolde
professionals

tel. (085) 040 65 62 jscoachingconsultancy.nl

Zoekt u een mediator
of
organisatie-adviseur?

Bel: 06 - 53868881

www.bvissermediation.nl
www.bvisserconsultancy.nl

**Genieten van Hollandse
gastvrijheid
in een Duitse sfeer**

Ons hotel beschikt over hotelkamers voor 2 personen tot
volledige ingerichte appartementen tot 7 personen. Kom naar
het mooiste plekje in het Sauerland.

Tel.: +49 2975228

*Heeft u iets te vieren?
Informeer naar
de mogelijkheden*

www.landhausforra.com

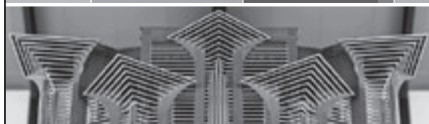
Komt u dit jaar (weer) genieten in onze **Bed & Breakfast op het mooie Texel?** Boeken kan via www.tuusoptessel.nl. We bieden nu ook de mogelijkheid om te komen kamperen. Belt u gerust voor meer informatie naar 06-48964275.

M VAN MANEN
kerkinterieurs

WWW.KERKINTERIEURS.NL

ORGELBOUW ADVIES COMMISSIE

een betrouwbare partner!

■ NIEUWBOUW
■ RESTAURATIE
■ OVERPLAATSING
■ ONDERHOUD

ook voor
akoestische
vraagstukken

Voor meer informatie:
Dhr. H. den Hollander
T (010) 435 44 35
E h.den.hollander@kliksafe.nl

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Te huur op de **Veluwe**. Luxe royaal chalet, o.a. **wasmachine**, cv, **wifi**. Voor meer info: 06-47584570 / www.vakantiedehoutduif.nl

Begrafenisonderneming

Treur

tel. 030 692 42 58

06 573 156 89

info@begrafenisondernemingtreur.nl

begrafenisondernemingtreur.nl

PSALMZANGAVOND

Werkendam Bethelkerk

Zaterdag 1 maart 2025 | 19:30 uur

Leiding: ouderling H.M. Lobbezoo

Presentatie: dhr. A. van Soolingen

Organist: Arthur de Jong

Coll. Hulp in uitvoering aan Oost-Europa

**Word ook de baas over
jouw stress en onrust!**

Heb jij genoeg van onrust, stress,
spanning, gejaagdheid, angst,
paniek en somberheid?
En ben jij op zoek naar ontspanning,
rust in je hoofd en weer lekker in je vel
zitten?

Albert

www.stressenonrustdebaas.nl
tel. 06-25081102

Ervaar jij bovenstaande klachten?
Vraag hier gratis de online training
aan van De Ontspanformule

**PROFIJT
ISOLATIE**

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSEN Tel: 0548 546055

De specialist in het milieubewust
isoleren van uw woning

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Profiteer nu!! landelijke subsidie

www.profijtisolatie.nl

Bond van
Zangverenigingen
der Gereformeerde
Gemeenten

Gezocht:
bestuursleden!

We zoeken kandidaten voor:
Zangcoördinator
Muziekcoördinator
PR-coördinator

Belangstelling?

Voor meer informatie of
aanmelden bel, of mail, naar
onze voorzitter Marco de Koning:
06-18570539 /
voorzitter@bzgg.nl.

Aanmelden kan tot 22 februari 2025.

*"Samenbinden en stimuleren
van de aangesloten koren"*

www.bzgg.nl

NIEUWE FUNCTIE!

Wij zoeken een
monteur en servicemonteur!

Van Berchum Zonwering is al 45 jaar een toonaangevende leverancier van diverse zonweringssystemen voor binnen- en buitenshuis, zowel voor zakelijke als particuliere klanten. Wij zijn op zoek naar handige mensen die graag buiten werken, inclusief zzp'ers en mensen die zich willen laten omscholen.

Meer informatie is te vinden op www.van-berchum.nl/vacature.

*Kan niemand
in jouw schaduw
staan? Dan ben
jij de vakman
die wij zoeken!*

Bruningsstraat 17, Werkendam
T 0183 504 204
E info@vanberchumzonwering.nl
vanberchumzonwering.nl

Specialist in zonwering
voor binnen en buiten!

**PSALMZANGAVOND MET BOVENSTEM
LUNTEREN BETHELKERK (HHK)**
D.V. VRIJDAG 21 FEBRUARI

m.m.v. Barneveldse Bovenstemgroep

Organist: Pieter Heykoop • 19.30 uur

Leiding: Ds. B.J. van Boven

Toegang vrij • Collecte: stichting Stephanos

t.b.v. veldwerker Sanne Wittingen

 TIMMERFABRIEK
HARDEMAN
WIJ ZOEKEN:

- Spuiter
- Chef werkplaats
- Machinaal houtbewerker

Neem contact op:

Bel Nico: 06-13803849

Of ga naar: hardemantimmerfabriek.nl

**Help jij ons mee om identiteitsgebonden
zorg mogelijk te houden?**

 Wil je werken in de zorg met de flexibiliteit
die goed aansluit bij jouw leven?

 Bij De Schutse bieden we je de unieke
kans om zelf je werktijden te kiezen!

 Parttime, fulltime, of iets daartussenin;
wij denken graag je met mee.

 Wij zijn op zoek naar enthousiaste
nieuwe teamleden:

Vakantiemedewerkers
Verpleegkundig Specialist
Oud-Vossemeer
Verantwoordelijk medewerker
Huishouding
Persoonlijk Begeleider(s)
Begeleider(s) Intensieve Begeleiding
Teamleider(s)
Nachtdienstmedewerker
Communicatie Professional
Allround Planner

 Klinkt dit als iets voor jou? Kijk op onze
website www.werkenbijdeschutse.nl voor
de uitgebreide vacatures of neem direct
contact op met onze recruiter Mirjam
Hardeman (06 39 36 75 89) of mail naar
werkenbij@deschutse.nu
ACTIVITEITEN
Relatievorming en autisme

 Jongeren tussen de 16 en 25 jaar met autisme en een (boven)
gemiddelde intelligentie

Zaterdag 8 maart – 10.00 uur | Woerden

**Wat als je kind (onbedoeld) uit het zicht raakt bij familie en
vrienden?**

Voor ouders van kinderen met een ernstig meervoudige beperking

Donderdag 13 maart – 20.00 uur | Woerden | Arianne Plambeck

Acceptatie in relatie tot het geloof

Voor mensen met een lichamelijke beperking en hun familieleden

Zaterdag 22 maart – 10.00 uur | Geldermalsen | ds. J. van Laar

Hoogbegaafd, dat ben je

Voor ouders van (vermoedelijk) hoogbegaafde kinderen

Donderdag 6 maart – 19.45 uur | Apeldoorn

Donderdag 6 maart – 19.45 uur | Sliedrecht

Donderdag 20 maart – 19.45 uur | Kapelle

Dinsdag 25 maart – 19.45 uur | Woerden

Studiedag 'Zo werkt het in mijn hoofd'

 Voor mensen met autisme, hun familieleden, ambtsdragers en
andere belangstellenden

Zaterdag 5 april – 10.00 uur | Amersfoort | Platform Autisme in de kerk

Van diagnose tot dagelijks leven

Voor mantelzorgers van mensen met niet-aangeboren hersenletsel

Donderdag 10 april – 19.45 uur | Veenendaal | Geert-Willem Koenen

Ik ben een brus, een hele klus

 Ouders van kinderen en jongeren met gedragsproblemen en een
(boven)gemiddelde intelligentie. Ook brussen (vanaf 12 jaar) zijn
welkom.

Donderdag 27 maart – 19.45 uur | Beekbergen

Woensdag 9 april – 19.45 uur | Sliedrecht

Woensdag 16 april – 19.45 uur | 's-Gravenpolder

 Helpende Handen adviseert en ondersteunt mensen met een
beperking en hun naasten in hun zoektocht naar zorg of
ondersteuning die aansluit op de hulpvraag. Wat kunnen we voor
jou betekenen?

 Voor meer informatie en aanmelden:
0348 48 99 70 • info@helpendehanden.nl
www.helpendehanden.nl

LANDELIJKE EVANGELISATIEDAG 2025

Een Naam - gegeven ter zaligheid

D.V. 15 MAART 2025

evangelisatiedag.nl

T.h. (tijdelijk): 8 pers. woning in buiten-
gebied Barneveld. T: 0612824500

Worstel je met vragen waar je niet zelf uitkomt?
Loop je vast door negatieve overtuigingen?
Maak je je zorgen over je relatie of je kinderen?
Wil je graag ontwikkelen op persoonlijk gebied?
Weet je het gewoon even niet meer?

Als coach denk ik graag met je mee!

Welkom, vraag vrijblijvend wat ik voor je kan betekenen.

Eine van der Waal
www.CoachpraktijkEigenWijns.nl
Westmaas - Elspeet, 06-15604697

Christus verhoogd, ds. C. Harinck. Bestel
direct deze herdenkingsbundel. Al veel
van 2e druk verkocht! www.ramshoorn.nl

Bent u ook op zoek naar mooie
raambekleding? Wij komen vrijblijvend
bij u thuis adviseren! We nemen naast
veel kleur en stofstalen ook jarenlange
ervaring mee. Bel Jan op 06-36294314
of kijk op wiltzaamdecoratie.nl

**Ervaren
Werkvoorbereider**
Civiele techniek

Scan voor meer
informatie

Smithweg 1.05, 4462 HC Goes
www.werkenbijburoinfra.nl

Acidophilus Plus (NeoLife) - probioticum:
* ondersteunt een goede darmwerking
* goed voor de balans tussen gunstige
en ongunstige bacteriën in de darmen
Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl

MANNENZANGAVOND
Alle mannen en jongens van
harte welkom!
DV zaterdag 15 februari 2025
Ger. Gem. Oud-Beijerland - 19.30 uur
Ds. J. van Rijswijk - meditatie
Ardy Droogendijk - orgel
Collecte t.b.v. GBS

Chalets te koop
op vakantiepark in Oostenrijk

Deeieigendom of deelinvestering
mogelijk · Zomer en winter
Verhuur mogelijk · Goed rendement!
www.parc-sonnleiten.com

STICHTING
GEREFORMEERD
ERFGOED

Over het **Heilig Avondmaal**
in de leer bij onze vaders.
Onderwijs voor iedereen!

D.V. 14 maart 2025

Presentatie heruitgave
Formulier van het Heilig Avondmaal
van Jacobus van Houte

Inloop: 19.00 uur
Aanvang: 19.30 uur

Ger. Gem. Barneveld-Zuid,
Ds. E. Fransenlaan 6

Meer informatie:
gereformeerd.erfgoed.nl

Opening door ds. A. Schot
Lezing door ds. B.J. van Boven
Sluiting door ds. A. Schultink

Er is tevens gelegenheid om vragen te stellen over dit onderwerp.

Jong stel zoekt per aug. 2025
**woonruimte in Oost-, Midden- of
 West-Nederland** voor max. € 600 pm.
 Elk aanbod welkom! 0683246235

Ervaar rust tussen de Scheldes in Zeeland!
B&B De Bakkeet | Kijk voor beschikbaar-
 heid op www.zeeuwsoefje.nl
 Of neem contact op via 0621833003

**Nieuw in de verhuur! Ons heerlijke
 huisje in Voorthuizen.** Geschikt tot
 6 personen, gelegen op een rustig
 park in Voorthuizen. Van alle gemakken
 voorzien, met een grote tuin.
 Nog veel beschikbaarheid.
 Kijk op www.chalet-linquenda.nl

Heb jij hart voor kwaliteit en zorg?

Als **adviseur kwaliteit** is het jouw
 drijfveer om de kwaliteit van onze
 zorg te optimaliseren. Je houdt
 van verbinding maken en kunt
 schakelen op verschillende niveaus.
 Vind jij het een uitdaging om vanuit
 een toetsende, coördinerende en
 adviserende rol bij te dragen aan de
 kwaliteit van zorg binnen Adullam?

goed dat
 je er bent

Neem dan contact met ons op!
 Bel of mail Bram Prins (Raad van Bestuur),
 06 22 20 26 21 of aprins@adullam.nu

adullam.nu/vacatures

Adullam
 leren | wonen | werken

Zorg jij samen met je collega's, cliënten en hun netwerk voor verbinding?

werkenbijeleos.nl

HUIZE
Winterdijk

Wij zijn op zoek naar
 een ervaren en toegewijde
Bestuurder
 met hart voor de zorg

Hart voor ouderen?

Bouw samen met ons aan de
 toekomst van wonen, zorg en welzijn.

Solliciteren?

Scan de QR-code voor meer info!

werkenbijwinterdijk.nl

EBEN-EZER CHRISTIAN SCHOOL
 is inviting applications to fill full-time
**elementary teachers, education
 assistants and secondary
 teacher/administrator** positions.
 We would be gladdened by inquiries
 and applications of individuals who
 are qualified, versatile and dedicated,
 but who also love the doctrine
 according to Godliness.

For more information on these
 positions, please contact:

Mr. A. Verhoef

Telephone: (00)1-905-563-3077

Email: mr.verhoef@ecs.school.ca

Please send applications to the
 secretary of the School Board:

Mr. G. Brouwer

1372 Gregory Road N., St. Catharines,
 Ontario, L2R 6P9.

Telephone: (00)1-647-271-8984

Email: gerry@ecs.school.ca

**Netherlands Reformed Congregation
 St. Catharines, Ontario, CANADA**

Te huur: vakantiewoning te Damwoude
3km van Dokkum, geschikt voor 2 volwassen personen. Voor info: 06 19496529

Graag lesgeven in Amerika?

Leerkracht (m/v) gezocht voor de Plymouth Christian School, Grand Rapids, Michigan, USA

Voor inlichtingen, visa, vervoer, en huisvesting:
nbleeker@plymouthchristian.us

Psychologische hulp voor kinderen en volwassenen

Brouwer Psychologen geeft hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen bij psychische klachten en in moeilijke situaties. Dat doen we vanuit onze christelijke identiteit, al ruim 30 jaar. Wij bieden o.a.:

- behandeling en begeleiding
- psychologisch onderzoek

Dit doen we ook voor mensen met een verstandelijke beperking.

Kijk op www.brouwerpsychologen.nl.
Of bel 0180 - 426955

Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen en Apeldoorn (nieuw)

Bureau Mark.

Psychosociaal therapeut
mark@bureau-mark.nl

+31 (0)6 53 29 69 57
bureau-mark.nl

Certificering

NFG IKZOEK HULP.NL Koepel NAP

Eenzaam, rouw, beperking of moeilijk rondkomen? Stichting kleinsteun.nl
06-34180256 steunt financieel of sociaal.
Help ook mee als maatje of waar nodig!

Te huur op camping Bergzicht: een 6 pers. chalet die nog een paar weken vrij is. Een prachtige omgeving om te wandelen en te fietsen.
Voor info: 06 820 119 63

Zoek je een leuke vakantiebanaan?

Kijk op werkenbijdeschutse.nl

- Voor de meivakantie & zomervakantie
- Flexibel werken wanneer het jou uitkomt
- Geen diploma nodig, alleen jouw inzet!
- Werk in de Dagbesteding, Keuken, wasserij of huishouding

De Schutse

Zorg wat er écht toe doet

Neem contact op met onze recruiter Mirjam Hardeman,
06 393 675 89 of scan de QR

Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. B. Labee
Redactoren: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul,
ds. G.W.S. Mulder

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar:

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan Verloop, Alblasserdam:

Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-morgen 9 uur.

Advertenties € 1,95 per mm.
Familieberichten € 0,50 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen:

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T 001 269 720 3533
E saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites

Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeenteengezin.nl
Studenten: www.studentengergem.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

37

Een dominee in de gevangenis

De maat is vol

Dinsdag 10 november schrijft bakker Goester een brief aan de voorzitter van het Classicaal Bestuur. Hij vertelt dat hij met eigen ogen heeft gezien dat men naar de leegstaande burgemeesterswoning is gegaan. 'Eerwaarde Heer', schrijft hij, 'De tuinman moest een put grave. Daar heeft domene de kerkordens in gesmeten en toen de gezange laten kepot snijden en in den kuil geworpen, aarde over de boeken geschept en daar amen op gezegt. Ik noem het opstant.' 'Zo', zegt hij tegen z'n vrouw: 'Die dominee Ledeboer zal raar opkijken. Reken maar, dat we hier nog wat van zullen horen!'

Als een lopend vuurtje gaat het nieuws van de wonderlijke begrafenis van de boeken door het dorp. Maar ook daarbuiten wordt het bekend. Het duurt niet lang of heel Nederland weet wat er die zondagmorgen in Benthuzen is gebeurd.

Toch kan ds. Ledeboer woensdagavond nog in alle rust voorgaan in de hervormde dorpskerk van Benthuzen. Hij preekt over het gouden beeld van koning Nebukadnezar.

'Gemeente', waarschuwt hij ernstig, 'onze vaders hebben er alles voor over gehad om verlost te worden van het gouden beeld van de Roomse Kerk. En nu moeten wij buigen voor het beeld van het Reglement dat in 1816 is opgesteld. Maar God geve, dat we met die drie jongelingen staande mogen blijven!'

Als ds. Ledeboer na de dienst de kansel afdaalt, voelt hij dat dit de laatste keer is geweest dat hij hier heeft gepreekt...

Zodra ds. Verweij de brief van bakker Goester heeft gelezen, gaat hij naar de tweede voorzitter van het Classicaal Bestuur. 'Nu is de maat vol', zegt hij driftig. 'Eerst luistert die eigenwijze dominee niet naar het Provinciaal Bestuur. Hij wil nog steeds niemand uit Hoogeveen in de kerkenraad. En nu dit! Wij gaan morgen samen naar Benthuzen. Dan zullen we daar de zaak eens haarfijn uitzoeken. Zorg dat u om negen uur klaar staat.'

'Afgesproken, Verweij', knikt de tweede voorzitter. 'U kunt op me rekenen.' ♦

Bron

In de tijd van de Bijbel was er nog geen stromend water uit de kraan. Het water voor het dagelijkse gebruik moest uit een waterbron worden gehaald.

Dat was intensief werk. Dit werk gebeurde doorgaans door de vrouwen. Daar staan meerdere voorbeelden van in de Bijbel. Denk aan Rachel (Gen. 24) of aan de Samaritaanse vrouw (Joh. 4). De Israëlieten moesten naar de bron. Iedere dag weer opnieuw.

Een bekende bron in het Nieuwe Testament was de Siloambron. Tijdens het Loofhuttenfeest ging daar een priester met een gouden kruik naar toe om water te putten. Dat putten ging gepaard met het vreugdegezag: 'Gijlieden zult water scheppen met vreugde uit de fontein des heils' (Jes. 12:3). Vervolgens kwam hij terug in de tempel waar hij het water uit de kruik voor het aangezicht van de Heere uitgoot.

Waarschijnlijk ziet Jezus op deze gewoonte als Hij op de laatste dag van het Loofhuttenfeest daar een korte preek aan verbindt. 'Zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke' (Joh. 7:37-39). Zoals het water uit de bron gehaald wordt, zo ben ik het Water van het leven. Zo iemand dorst... Jij? Geen behoefte aan water? Je wilt niet in leven blijven? Jij hebt je eigen dorstlessers?

Je hebt het Water uit deze Levensbron écht nodig. Het is onmisbaar. Water uit de geslagen Rots. McCheyne heeft daar een preek over geschreven. Hij schrijft: 'Mozes sloeg op de rots en er kwam water uit. Het was geen nietig beekje. Het was voldoende voor al de duizenden van Israël. Zo ook het bloed van de Zaligmaker. Het is geen nietig beekje. Er zijn geen zonden die er niet door afgewassen kunnen worden. Geen zondaar die het niet bereiken kan.

Reinig je dan in dit bloed'.

Hij is de Bron.

Zo iemand dorst... ♦

Leestip:
Johannes 7:37-43

Vraag ^{en} antwoord

door
ds. Labee

Zoals U al Uw volk bekeert

Is dit wel een juiste bede: 'bekeer ons, zoals U al Uw volk bekeert'?

Bevel en bede

We hebben er geen enkel bezwaar tegen om het zo te vragen mits deze bede *om* bekering maar niet uitgespeeld wordt tegen het bevel *tot* bekering. Er is geen bezwaar omdat we de bede om bekering lezen in bijvoorbeeld Klaagliederen 5 vers 21: 'HEERE, bekeer ons tot U, zo zullen wij bekeerd zijn; vernieuw onze dagen als vanouds'. De kanttekening (44) verwijst naar Jeremia 31 vers 18, waar we ook zo'n bede lezen: 'Ik heb wél gehoord dat zich Efraïm beklaagt, zeggende: Gij hebt mij getuchtigd, en ik ben getuchtigd geworden als een ongewend kalf. Bekeer mij, zo zal ik bekeerd zijn, want Gij zijt de HEERE mijn God'. Ook lezen we als uitleg: 'Geef dat wij recht berouw en leedwezen mogen hebben en betonen over onze lelijke en menigvuldige zonden, met dewelke wij U vertoornd hebben'.

Maar deze bede staat náást de vele malen dat de Heilige Schrift het bevel tot bekering en geloof doet horen. Als Johannes de Doper zich tot de scharen richt, lezen we de kern van zijn prediking: 'Bekeert u, want het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen' (Matth. 3:2b). En hij had het van geen vreemde, want een hoofdstuk verder (Matth. 4:17) lezen we: 'Van toen aan heeft Jezus begonnen te prediken en te zeggen: Bekeert u, want het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen'. In lijn met deze woorden staat de bekende uitdrukking in onze Dordtse Leerregels (II,5): 'Voorts is de belofte des Evangelies, dat een iegelijk die in den gekruisigden Christus gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe; welke belofte aan alle volken en mensen tot welke God naar Zijn welbehagen Zijn Evangelie zendt, zonder onderscheid moet verkondigd en voorgesteld worden, met bevel van bekering en geloof'.

Als Adam

De toevoeging 'zoals U al Uw volk bekeert', kan misverstand oproepen. Alsof de uiterlijke, bijzondere bekeringsweg van Paulus, Lydia, de stokbewaarder

of cipier in Filippi en Timotheüs bij allen op dezelfde wijze verliep. Natuurlijk is er onderscheid: Paulus werd krachtdadig stilgezet door de stem van de Zaligmaker, het hart van Lydia werd wonderlijk geopend onder de preek van de heidenapostel, de stokbewaarder werd na die vreselijke aardbeving een bevende zondaar en Timotheüs is van jongs af aan geleid tot de zaligheid.

Maar de kernzaken 'ellende, verlossing en dankbaarheid', 'ik was dood en ben weder levend geworden', 'van onder de wet gebracht onder de genade' en dergelijke, zijn toch hetzelfde. En dan komen beide lijnen, bevel en bede, bij elkaar. Dr. H.F. Kohlbrugge (1803-1875) heeft het eens zo uitgedrukt: 'Wanneer de Heere tot Zijn volk komt, dat Hem toebereid is, dan vindt Hij ook werkelijk zo'n volk. Een volk, eerst Zijn vijand, dat nu de wapens voor Hem neergelegd heeft en zich op genade en ongenade overgeeft en in Hem gelooft, juist omdat het zonde heeft en omdat Hij het genadig is. Zonder dat zou het immers redeloos verloren zijn! (...) Belijd: wij hebben de eeuwige dood, de eeuwige toorn verdiend. Veroordeel geheel en al alles wat in u is. Blijf niet langer vóór dit water staan, maar werp u erin! Belijd uw zonden, uw boze gedachten die gij over God koestert, uw lichtzinnige gedachten over de Goddelijke dingen, uw gierigheid, uw zelfzucht die liever alle goeds vertrapt in plaats van haar los te laten, uw hoogmoed alsof gij met uw zijn en doen iets zoudt betekenen. Verzwijg geen enkele van uw zonden voor Hem, en zoek niets anders meer dan genade. Zie dan of de vloed van dood en toorn niet over u wordt tot een vloed van genade! Dat betekent: zich bekeren'. Lezer(es), de puriteinse prediker John Owen (1616-1684) moet eens gezegd hebben: 'ik acht niet anders bekeerd te zijn geworden dan Adam'. En God geve dezelfde genade in uw leven, zoals Hij al de Zijnen heeft bekeerd. ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.